

WIR FRIEDRICH WILHELM
von GOTTES GNADEN KOE-
NIG von PREUSSEN &c. Thun-
kund und fügen zu wissen, dass
schon am 18ten Januar 1796. zum
Besten der Geistlichen Stiftungen
und Corporationen ihnen vergönnt
worden, alle ihre Capitalien, es sei
denn, dass sie unablösbar ausgelie-
hen worden, so hoch an Zinsen
zu benutzen, als es die Gesetze
überhaupt erlauben, und ihre Schuld-
ner ihnen geben wollen. Da wir
bemüht sind, das Wohl unserer ge-
treuen Unterthanen mit gleicher
Aufmerksamkeit zu befördern, und
Niemanden zum Genusse allgemei-
ner Rechte auszuschliessen, deren
er ohne Nachtheil des Staats und
Abbruch solcher Befugnisse, die an-
dern gebühren, theilhaftig werden
kann.

FRYDERYK WILHELM z BO-
ZEY ŁASKI KROL PRUSKI &c.
Oznaymujemy niniejszym Edy-
ktem naszym wszem wobec y ka-
żdemu z osobna komu o tym wie-
zieć należy, iż dla dobra Zakonów
y korporacyi Duchownych w Pru-
siech Południowych znaydujących
się, tymże Duchownym ieszcze pod
dniem 18. Stycznia 1796. Roku
dozwolonym zostało, wszelkie do
nich należące Kapitały, wyiąwszy
takowe, które podniesionemi bydź
nie mogą, rozpożyczać, y na tak
duże dawać Procenta, na iakie
tylko Prawa dozwalaią, y ich dlu-
żnicy dawać im zechcą. Gdy zaś
dobro wszystkich naszych wiernych
poddanych z rowną troskliwością
zatwierdzić y umocnić pragniemy
nie wyłączając nikogo z pod uży-
tku

kann. So wollen wir nicht allein jene Verfügung vom 18ten Januar 1796. hierdurch ausdrücklich bestätigen, sondern auch zum Besten der geisl. Behörden in Unsern gesamten neuen Preussischen Provinzen Süd und Neu-Ostpreussen

tku praw ogólnych, skoro takowych nie ku szkodzie Kraiu, ani też na uszczerebek własności czyieg użawać może; przeto nietylko wzwyk wspomnione Urządzenie na dniu 18. Stycznia 1796 R. wyszłe, zupełnie potwierdzamy, ale nadto dla dobra Zwierzchności Duchownych we wszystkich naszych Provincjach Prus Południowych y Nowo-Wschodnich.

1) die Constitution des Polnischen Reichstags vom Jahre 1775. die Festsezzungen des Zinsfusses von geistlichen Capitalien auf 3½ für 100. betreffend, ausdrücklich aufheben. Die Kirchen und andere geisl. Behörden in Süd und Neu Ost-Preussen können also

2) gleich jedem andern Eigenthümer, ihre Capitalien zu den allgemein erlaubten höhern Zinsen austhun, und dergleichen durch Vermächtnisse empfangen. Dieses gilt für Südpreussen schon seit dem 18ten Januar 1796. und für Neu-Ost-Preussen von nun an.

3) In Ansehung der bereits vorhin ausgehanen Capitalien und verschriebenen Zinsen entscheidet nur Vertrag und Foundation, und da, wo also Inhalt der erstern

1) Konstytucye Seymu Polskiego w Roku 1775. względem postanowienia Pocentu 3½ od Stan Summ Kapitalnych Duchownych zapadłą, uchylamy. Mogą zatym wszelkie Kościelne y inne Duchowne Zwierzchności Prus Południowych y Nowo-Wschodnich

2) zarowno z każdym innym właścicielem Kapitały swoie na Procent wyższy powszechnie dozwolony, wypożyczać, y takowe przez zapisy im pocynione odbierać. Urządzenie to, służy dla Prus Południowych już od 18. Stycznia R. 1796. w Prusach Nowo-Wschodnich zaś dopiero odtąd ma bydż wprowadzone.

3) Względem Kapitałów dawniej iuż na Procent danych y zapisanych Czyszow, ugoda tylko jedna lub Fundacya rozstrzygnąć może, a zatym, gdy podług ugody

4) ein Capital blos zum Vorteil einer Zinsnehmenden und geistl. Behörde unabköstlich ist, muss eine solche sich mit den ihr darnach zukommenden Zinsen unverändert begnügen, und kann dem Zinsgeber wider dessen Willen, weder das Capital aufkündigen, noch Erhöhung des Zinsfusses von ihm verlangen.

Hiernach haben sich Unsere gesammten Unterthanen, besonders Unsere Landes Collegien und Gerichte, auch Unsere Fiscäle genau zu achten, und soll des Endes gegenwärtige Verordnung gehörig bekannt gemacht werden.

Urkundlich unter Unserer höchst-eigenhändigen Unterschrift und beygedrucktem Königlichen Insiegel,

So geschehen und gegeben Berlin den 31ten Januar 1800.

FRIEDRICH WILHELM.

(L.S.)

v. Voß. v. Goldbeck. v. Schröter.

Nähre Bestimmung der Gesetze und Rechte in Ansehung der Geistlichen Zinsen, für die Provinzen Süd und Neu-Ost-Preussen.

4) Kapitał iaki szczególnie na zysk dla odbierającego Czynszę y Zwierzchności Duchowney dany, podniesionym bydż nie może, musi się takowa Zwierzchność kontentować Czynszem dla niey wypadającym, y nie jest mocna w żaden sposob odbierania Kapitału od osoby Czynsz opłacającej, bez własnej iey woli, ani też żadania podwyższenia Procentu.

Do tego więc Rozkazu, wszyscy Poddani nasi, a mianowicie Kollegia Kraiowe y Sady, jako też y Fiskałowie, stosować się jak naimocniej powinni. Urządzenie nieniesze ma bydż do publiczney podane wiadomości.

Dla większej wiary y mocy, własną podpisawszy Ręką, Pieczęć Naszą Królewską przycisnąć rozkazaliśmy.

Działo się y dan w Berlinie dnia 31. Stycznia 1800.

FRYDERYK WILHELM.

(L.S.)

de Voß. de Goldbeck. de Schroetter.

Obiśnienie Praw względem Czynszów Duchownych dla Provincji Prus Południowych y Nowo-Wschodnich.

